

PROGRAMA ANALITICĂ

la **LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ (A+B)**
pentru examenul de licență, sesiunea iunie 2023

**Examen ORAL, pe bază de bilete, pentru disciplinele: 1) Limba română contemporană;
2) Literatura română.**

LIMBA ROMÂNĂ CONTEMPORANĂ

Notă: Examenul de licență va consta în interpretarea complexă a unor texte, prin valorificarea informației teoretice fundamentale din domeniile morfologiei, sintaxei, lexicologiei, semanticii și stilisticii.

1. Probleme de lexicologie și semantică. Interpretări de texte din perspectivă lexical-semantică, cu referire la: tipuri de sensuri, denotație și conotație, omonime, sinonime, antonime, paronime. Polisemie și omonimie (diferențieri). Cuvinte polisemantice. Îmbogățirea vocabularului-mijloace interne, externe și mixte.
2. Elemente de stilistică: identificarea stilului funcțional, a particularităților stilistice ale unui text dat, a caracteristicilor stilului unui autor.
3. Interpretări de texte din perspectivă morfosintactică. Nivelul morfologic al limbii române. Categoriile gramaticale; genul, numărul, cazul, determinarea, comparația, intensitatea, persoana, modul, timpul, diateza, aspectul, categoria de ordine. Flexiunea: concept, tipuri de flexiune, mijloace de realizare, exemple. Morfemul – obiectul și unitatea fundamentală ale morfologiei: concept, criterii de clasificare, rolul lor în flexiune.
4. Clasele lexico-gramaticale flexibile: substantivul, adjectivul, pronumele, numeralul, verbul (concepte, criterii de clasificare, categoriile gramaticale, flexiunea, schimbarea valorii gramaticale sau conversiunea). Articolul – parte de vorbire sau morfem de determinare.
5. Clasele lexico-gramaticale neflexibile: adverbul, prepoziția, conjuncția și interjecția: concepte, criterii de clasificare, probleme controversate, schimbarea valorii gramaticale etc. Rolul de conective sau relatori al prepozițiilor, conjuncțiilor adverbilor relative și al pronomelor/adjectivelor relative etc., în propoziție și în frază.
6. Nivelul sintactic al limbii române. Unitățile sintaxei (cuvântul, partea de propoziție, sintagma, grupul sintactic, propoziția, fraza, enunțul, textul); grupul sintactic (nominal, verbal etc). Identificarea unităților sintactice din texte.
7. Sintaxa propoziției și sintaxa frazei: subiectul, predicatul, numele predicativ, predicativul suplimentar, atributul, apozitia, complementele (direct, secundar, indirect, prepozițional, posesiv, comparativ, de agent), circumstanțialele (de loc, de timp, de mod, de cauză, de scop, instrumental, sociativ, cantitativ, de relație, concesiv, condițional, consecutiv, opozițional, cumulativ și de excepție) și propozițiile subordonate echivalente; izomorfismul funcțiilor sintactice (contragerea și expansiunea). Identificarea funcțiilor sintactice și a relațiilor sintactice din propoziție și din frază (analize de text).
8. Elemente de gramatică normativă – aplicații.

BIBLIOGRAFIE

- *** *Dicționar de științe ale limbii*, București, Editura Nemira, 2005.
- *** *Dicționarul ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române [DOOM₂]*, București, Editura Univers Enciclopedic [Gold], 2005/2010.
- *** *Gramatica de bază a limbii române (+Caiet de exerciții)*, coordonator Gabriela Pană Dindelegan, București, Editura Univers Enciclopedic Gold, 2010/2016.
- *** *Gramatica limbii române*, I-II, București, Editura Academiei [Române], 1963 și 2005/2008.
- Avram, Mioara: *Gramatica pentru toți*, București, Editura Humanitas, 1997.
- Coteanu, Ion: *Stilistica funcțională a limbii române*, I-II, București, Editura Academiei Române, 1973, 1985.
- Diaconescu, Ion: *Probleme de sintaxă a limbii române actuale. Construcție și analiză*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1989.
- Dragomirescu, Gh. N.: *Dicționarul figurilor de stil*, București, Editura Științifică, 1995.
- Drașoveanu, D. D.: *Teze și antiteze în sintaxa limbii române*, Cluj-Napoca, Editura Clusium, 1997.
- Graur, Al.: „*Capcanele*” limbii române, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1976 / Ediția îngrijită de Liviu Groza, București, Editura Humanitas, 2009.
- Gruică, G.: *Acordul în limba română*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1981.
- Idem: *Gramatică normativă. 77 de întrebări – 77 de răspunsuri*, Pitești, Editura Paralela 45, 2008.
- Guțu Romalo, Valeria: *Sintaxa limbii române. Probleme și interpretări*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1973.
- Idem: *Corectitudine și greșeală. Limba română de azi*, București, Editura Humanitas Educațional, 2000.
- Hristea, Theodor (ed.): *Sinteze de limba română*, Editura Albatros, București, 1984.
- Iordan, Iorgu: *Stilistica limbii române*, București, Editura Științifică, 1975.
- Iordan, Iorgu, Robu, Vladimir: *Limba română contemporană*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1978.
- Irimia, Dumitru: *Gramatica limbii române*, Iași, Editura Polirom, 1997.
- Idem: *Introducere în stilistică*, Iași, Editura Polirom, 1999.
- Mancaș, Mihaela: *Limba artistică românească modernă. Schiță de evoluție*, București, Editura Universității, 2005.
- Matei, Pamfil: *Morfosintaxa limbii române contemporane*, Sibiu, Editura Imago, 2002.
- Neamțu, G. G.: *Teoria și practica analizei gramaticale. Distincții și... distincții*, Pitești, Editura Paralela 45, 2007.
- Neamțu, G.G.: *Predicatul în limba română. O reconsiderare a predicatului nominal*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1986.
- Pană Dindelegan, Gabriela: *Teorie și analiză gramaticală*, București, Editura Coresi, 1994.
- Pană Dindelegan, Gabriela, Dragomirescu, Adina, Nedelcu, Isabela: *Morfosintaxa limbii române. Sinteze teoretice și exerciții*, București, Editura Universității din București, 2010.
- Popescu, Mihaela: *Dicționar de stilistică*, București, Editura All Educational, 2002.
- Zafiu, Rodica: *Diversitate stilistică în româna actuală*, București, Editura Universității din București, 2001.

LITERATURA ROMÂNĂ

Studentii vor alege unul dintre următoarele module:

MODUL I - POEZIE ȘI DRAMATURGIE

1. Mihai Eminescu: poezia senzitivă (natura și iubirea); poezia reflexivă (gnomică)
2. Mihai Eminescu: poezia vizionară (cosmologie, mit, istorie); proza
3. I.L. Caragiale: dramaturgia (comediile și drama: conflictul dramatic, tipologia personajelor); proza (clasificare, strategii narative)
4. Alexandru Macedonski: universul liric
5. George Bacovia: universul liric; raporturile cu simbolismul (conformare și respingere)
6. Tudor Arghezi: evoluția poetului (principalele volume); tradiție și modernitate în poezia lui Arghezi
7. Lucian Blaga: universul liric (poezia antumă și poezia postumă); raporturile cu expresionismul (conformare și respingere)
8. Ion Barbu: etapele creației lirice
9. Avangarda literară (constructivismul; suprarealismul)
10. Nichita Stănescu: evoluția poetului (principalele volume)

MODULUL II - PROZĂ ȘI CRITICĂ LITERARĂ

1. Titu Maiorescu: critic literar și cultural
2. Ion Creangă: povestirea (evoluție, tipuri, strategii narative); jovialitatea creației și umorul
3. Ioan Slavici: nuvelele (clasificare, tipologia personajelor) și romanul (compoziție, personaje, narațiune obiectivă)
4. E. Lovinescu: concepte definitorii; istoria și critica literaturii române contemporane
5. Mihail Sadoveanu: povestirea (evoluție, tipuri, strategii narative); romanul (evoluție, tipuri, strategii narative)
6. Liviu Rebreanu: tipuri de roman; compoziție, personaje și structuri narative în romane
7. Camil Petrescu: concepția despre roman; modernitatea romanului
8. Hortensia Papadat-Bengescu: problematica romanelor, tipologia personajelor și tehnicile narative
9. G. Călinescu: activitatea de critic și istoric literar; „clasic” și „modern” în romanele lui G. Călinescu
10. Marin Preda: tipuri de roman, strategii narative

Notă: atunci când un autor a activat în mai multe genuri, întreaga lui operă a fost asociată genului literar care l-a consacrat.

LISTĂ DE OPERE

propuse pentru a fi consultate în vederea examenului de licență

Arghezi, Tudor: *Versuri*, vol. I-II, ediție și postfață de G. Pienescu, cu o prefață de Ion Caraion, Cartea Românească, București, 1980.

Bacovia, George: *Opere*, ediție de Mihail Petroveanu și Cornelia Botez, prefață de Mihail

- Petroveanu, Editura Minerva, București, 1977.
- Barbu, Ion: *Versuri și proză*, ediție îngrijită, prefață și tabel cronologic de Dinu Pillat, Editura Minerva, 1970.
- Blaga, Lucian: *Opere*, vol. I (Poezii antume), ediție critică și studiu introductiv de George Gană, Editura Minerva, București, 1982; voi. II (.Poezii postume), 1984.
- Trilogia culturii, cuvânt înainte de Dumitru Ghișe, E.L.U., 1969.
- Caragiale, I. L.: *Opere*, vol. I-III, ediție critică de Al. Rosetti, Șerban Cioculescu și Liviu Călin, EPL, București, 1959-1962.
- Călinescu, G.: *Istoria literaturii române de la origini până în prezent*, ediția a II-a, cu o prefață de Al. Piru, Editura Minerva, București, 1982.
- Viața lui Mihai Eminescu*, Editura Eminescu, București, 1973.
- Opera lui Mihai Eminescu în Opere*, voi. XII-XIII, EPL, București, 1969
- Ion Creangă (viața și opera)*, prefață de Eugen Simion, EPL, București, 1966.
- Principii de estetică*, EPL, București, 1968.
- Romane: *Cartea nunții, Enigma Otiliei*.
- Creangă, Ion: *Opere*, vol. I-II, ediție îngrijită, note și variante, glosar și bibliografie de Iorgu Iordan și Elisabeta Brâncuș, Studiu introductiv de Iorgu Iordan, Editura Minerva, București, 1970.
- Eminescu, Mihai: *Opere*, vol. I-IV, VI, ediție critică îngrijită de Perpessicius, EPL, București, 1964- 1982.
- Lovinescu, E.: *Istoria civilizației române moderne*, ediție îngrijită și studiu introductiv de Z. Ornea, Editura Științifică, București, 1972.
- Istoria literaturii române contemporane*, I-II, Editura Minerva, București, 1973.
- Scrieri 6 /Istoria literaturii române contemporane, 1900-1937/, 1975.*
- Macedonski, Alexandru: *Opere*, vol. I-III, ediție de Adrian Marino, EPL, București, 1966-1967.
- Maiorescu, Titu: *Critice*, vol. I-II, Prefață de Paul Georgescu, Text stabilit, tabel cronologic, indice și bibliografie de Domnica Filimon-Stoicescu, EPL, București, 1967.
- Papadat-Bengescu, Hortensia: *Opere*, vol. III / *Fecioarele despletite. Concert din muzică de Bach. Drumul ascuns*, ediție și note de Eugenia Tudor, Editura Minerva, București, 1979.
- Petrescu, Camil: *Teze și antiteze. Eseuri alese*, ediție îngrijită, prefață și tabel cronologic de Aurel Petrescu, Editura Minerva, București, 1971.
- Ultima noapte de dragoste, întâia noapte de război*, Editura Minerva, București, 1975.
- Patul lui Procust*, Editura Minerva, București, 1982.
- Preda, Marin: *Moromeții*, vol. I-II, *Cel mai iubit dintre pământeni*, vol. I-III.
- Rebreanu, Liviu: *Ion, Pădurea spânzuraților, Ciuleandra, Răscoala*.
- Sadoveanu, Mihail: *Hanu Ancuței. Baltagul, Zodia Cancerului sau Vremea Ducăi-vodă, Creanga de aur, Frații Jderi*.
- Slavici, Ioan: *Nuvele. Mara*.
- Stănescu, Nichita: *Ordinea cuvintelor*, prefață, cronologie și ediție îngrijită de Al. Condeescu, Editura Cartea Românească, București, 1985.
- *** *Avangarda literară românească*, ediție și studiu introductiv de Marin Mincu, Editura Minerva, București, 1983.
- Balotă, Nicolae: *De la Ion la Ioanide*, București, Editura Eminescu, 1976.
- Idem: *Opera lui Tudor Arghezi*, București, Editura Eminescu, 1979.
- Călinescu, G.: *Istoria literaturii române de la origini până în prezent*, București, 1941; 1982.
- Cioculescu, Ș., VI. Streinu, T. Vianu: *Istoria literaturii române moderne*, vol. I, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1971.
- Cioculescu, Ș.: *Introducere în poezia lui Tudor Arghezi*, București, Editura Minerva, 1971.

- Crohmălniceanu, Ov. S.: *Literatura română între cele două războaie mondiale*, vol. I-III, București, Editura Minerva, 1971-1975.
- Crohmălniceanu, Ov. S.: *Cinci prozatori în cinci feluri de lectură*, Editura Cartea Românească, 1984.
- Fanache, V.: *Bacovia - ruptura de utopia romantică*, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1994.
- Gană, George: *Opera literară a lui Lucian Blaga*, București, Editura Minerva, 1976.
- Idem: *Melancolia lui Eminescu*, București, Editura Fundației Culturale Române, 2002
- Guțan, Ilie: *Tudor Arghezi - imaginarul erotic*, București, Editura Minerva, 1980.
- Manolescu, Nicolae: *Contradicția lui Maioreșcu*, București, Editura Cartea Românească, 1970
- Idem: *Arca lui Noe. Eseu despre romanul românesc*, vol. I-III, București, Editura Minerva, 1980.
- Idem: *Istoria critică a literaturii române*. Pitești, Ed. Paralela 45, 2008.
- Marino, Adrian: *Opera lui Alexandru Macedonski*, București, E.P.L., 1967.
- Mihăilescu, Florin, *Introducere în opera Hortensiei Papadat-Bengescu*, București, Editura Minerva, 1975.
- Munteanu, George: *Introducere în opera lui Ion Creangă*, București, Editura Minerva, 1976.
- Mușat, Carmen: *Romanul românesc interbelic. Dezbateri teoretice, polemici, opinii critice*, București, Editura Humanitas, 1998.
- Ocinic, Mirela: *Un vis iluminat de-un fulger. Fantasticul în povestirea și nuvela românească*, Sibiu, Editura Imago, 2002.
- Petrescu, Ioana Em.: *Eminescu. Modele cosmologice și viziune poetică*, București, Editura Minerva,
- Petraș, Irina: *Proza lui Camil Petrescu*, Cluj, Editura Dacia, 1981.
- Petroveanu, M.: *George Bacovia*, București, E.P.L., 1969.
- Pop, Ion: *Lucian Blaga, universul liric*, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1981.
- Idem: *Avangarda în literatura română*, București, Editura Minerva, 1990.
- Popescu, Magdalena: *Slavici*, București, Editura Cartea Românească, 1977.
- Răicu, Lucian: *Liviu Rebreanu*, București, E.P.L., 1967.
- Scarlat, Mircea: *Istoria poeziei românești*, voi. I-IV, București, Editura Minerva, 1982-1990.
- Simion, E.: *E. Lovinescu - scepticul mântuit*, București, Editura Cartea Românească, 1971.
- Idem: *Scriitori români de azi*, vol. I-IV, București, Editura Cartea Românească, 1974-1989.
- Terian, Andrei: *A cincea esență*, București, Editura Cartea Românească, 2009.
- Idem: *Teorii, metode și strategii de lectură în critica și istoriografia literară românească de la T. Maioreșcu la E. Lovinescu*, București, Editura Muzeului Literaturii Române, 2013.
- Tomuș, Mircea: *Opera lui I.L. Caragiale*, București, Editura Minerva, 1977.
- Vancu, Radu: *Eminescu. Trei eseuri*, Cluj-Napoca, Editura Argonaut, 2011.
- Idem: *Poezie și individualitate*, București, Editura Tracus Arte, 2014.

DECAN,
Prof. univ. dr. habil. Dragoș VARGA

DIRECTOR DE DEPARTAMENT,
Prof. univ. dr. habil. Radu DRĂGULESCU